

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár: Az 'Otthon' havi melléklettel egészévre 7 frt.
A szépirodalmi melléklet nélkül
nyágyévre 1 frt 25 kr., fel évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel

Termés, aratás, gabonakivitel.

A mezőgazdaság legtöbb munkáideje befejeződött: az aratással elkészültek az egész országban folyók a garmadában álló termés cséplése. A mit a természet adott, most már megváltozhatatlan; épp ezért elérkezett az ideje annak, hogy immár nem látszólagos körülmények nyomán, hanem a valóságos állapot alapján lehet megítélni az idei év eredményét a magyar mezőgazdaság egész területére nézve.

A földművelésügyi minisztérium a gazdasági tudósítói intézmény kiegészítését szervezeteinek segítségével máris megállapította, hogy mit hozott az országnak az aratás. Az egész eredmény átlagosan közepesnek mondható: a terméség fölül mulja a tavalyi természet, a minőség pedig általában határozottan jobb. Az egyes gabonafajokból nevezetesen a legfőbb termény sikerült: búzából 37.6 millió métermázsánk van, azaz közel három millió métermázsával több a tavalyinál. Az egyéb termények mennyiségbeli eredménye körülbelül a tavalyi színvonalon áll. Igaz ugyan, hogy a rozs, zab és árpa talán kevéssel gyengébben sikerült, ámde viszont a későbbi termények sokkal kedvezőbben állanak, nevezetesen a kukorica, a vetemény, a cukorrépa határozottan jó aratást ígér s ugyancsak kedvezően áll a dohány és a szőlő is.

Ez a foglalatja a termés-eredményről szóló hivatalos jelentések, amely, hogy megbízható, sőt talán túlságosan szigorú az adatok megítélésében, az tudvalevő. Amit a termés hozott: a magyar mezőgazdaság meg van vele elégedve. Oly régóta nem volt amolyan igazán jó termésünk, amilyent a régebbi esztendő sűrűbben hoztak, sőt a legutóbbi időben oly végtelenül sok csapás és egyéb baj sujtotta mezőgazdaságunkat, hogy bizony alaposan lejjebb szállottak igényeink s igen-igen kevés javulással is elégedettek vagyunk.

Igy aztán az idei közepes eredményt is készséggel fogadjuk, s annak a mindenüvé szétterjedő összekötetésnek révén, amely a termés-eredményt az ország gazdasági viszonyainak valamennyi ágazatával egybefűzi, — már a közepes természet is bizonyos nagyobb hatást várunk közgazdasági életünkben. Amiként az előző évek kedvezőtlen termés eredménye részben feltartóztatta a gazdasági haladást, rész-

ben pedig lehetetlenné tette a prosperáló működést ott, ahol ez egyébként nem maradhatott volna el, éppúgy kell a kedvezőbb termés eredménynek a maga hatását a gazdasági élet egyes ágazataiban érvényesítenie. Ez a természet törvénye, melyet elmaradhatatlannak mond a logika s amelynek megvalósulására épp ezért méltán számít az ország.

Ami a kedvezőbb termés-eredmény érvényesülését illeti, ebben a tekintetben alig van ok az aggodalomra, avagy behatóbb vizsgálódásra. A külföldi államok természetviszonyai olyanok s nevezetesen a rendszerint velünk versenyző országokban olyan abszolút rossz az aratás, hogy gabonánk értékesítésének útját úgyszólván előre lehet látni. Semmi kétség: a külföld szívesen fogja megvásárolni a magyar gabonát s meg is fogja fizetni az illő árat: így tehát gabona-exportunk sikere ebben az évben jó árak mellett biztosítottak látszik. Az átlag évi 25—26 millió métermázsára becsülhető belföldi fogyasztást leszámítva, jó tíz millió métermázsára búzát szépen exportra vihetünk ezidén, s valószínű, hogy a 9—9½—10 forintnyi árat megkapjuk érte. Ez körülbelül a logikus számítás, mely azonban talán a minimumot jelzi, mivel gabonakörökben meglehetősen nagy párt számít ezidén a 12 frtos árnívó visszatérte, jöllehet viszont a gabonakereskedelem ennek lehetőségét a viszonyok figyelembevételével kizártnak tekint.

Akármit valósuljanak is meg ezek a számítások és reményések, kétségtelen az, hogy a termés értékesítésének sikerével kell kiegészítenünk a gazdasági esztendő eredményét. Az export lebonyolítása ezidén még a szokottnál is jelentősebb feladatként áll előttünk, mert hogy minél előbb, minél jobban s minél zavartalanabban jussunk ki a gabonánkkal a világgiacra: ettől függ a kilátásban levő eredmények megvalósulása. A magyar közlekedési szervezetnek, a magyar gabonakereskedelemnek s általában minden érdekelt tényezőnek nincs tehát most fontosabb és sürgősebb teendője, minthogy közreműködjenek s minden telhetőleg megtegyen a gabonakivitel gyors, sima és előnyös lebonyolításában. A magyar gazdaközönség általában az egész hazai közgazdaság ezt méltán várja s reméli az illető faktoroktól. Épp ezért a magyar államvasutak elnök-igazgatójának abbéli kijelentése, hogy a vasúti intézmény készen áll a reá váró feladat lebonyo-

lítására, határozottan időserű volt s megnyugrató hatást tett minden részen. Kétségtelen, hogy a többi tényező sem marad el ebben a tekintetben s nevezetesen a hajózás annál kevésbé, mert Románia kedvezőtlen termése amúgyis felszabadítja, a rendszerint ott foglalkoztatott hajórajt a fuvarozási munkától.

Ilyként tehát a viszonyokhoz képest, ez idő szerint kielégítően áll most a magyar mezőgazdaság, s D a r á n y i Ignác földművelésügyi miniszter, aki mindeddig aggóddal, lankadlanul ügyelt a termés körül való viszonyok lebonyolodására, bátran hagyhatta itt minisztériumát s elmehetett a hűvös hegyek közé, — ámde nem pihenésre, hanem hogy ott másoldalúan folytassa a maga alkotó munkáját.

Városi közgyűlés. Diszüléssel kezdődött, rendkívüli ülésel nyert befejezést Szentes város augusztus 31-iki közgyűlése. A diszülést a túl a kurcai tanácskozó-terem előtti térségen, Isten szabad ege alatt tartották meg, a közgyűlést a teremben; amaz Petőfi emlékezetének volt szentelve, emezem közdolgozat intéztek el a városatyák.

A Petőfi emlékezetének szentelt diszülésen résztvett a város közönsége is. Az ipartestület, az iparos-íjak önképző-köre és az öreg honvédek testületileg zászlójuk alatt jöttek ki a gyűlésre, melyen L a k o s Imre dr. polgármester elnökölt és mondott — Petőfinék feldiszipített talpazatra állított szobra mellett — a nagy költő halhatatlan érdemeit méltató magvas, szép ünnepi beszédet, mit a nagyszámú közönség lelkes éjjennel honordt.

Egyhangú lelkesedéssel fogadta aztán el a képviselőtestület a polgármesternek Petőfi-emléke megörökítésére vonatkozó minden indítványát, melyek közt jelentős az, hogy Szentes város 100 frtot ad a Budapesten létesítendő Petőfi-házra és a Kossuth-térre torokolló eddigi úri utcát ezután Petőfi-útjának kereszteli el.

Az ünnepi diszülésre 5 perc szünet következett, mely után mikor L a k o s polgármester a teremben a folytatódó közgyűlést megnyitotta, a képviselőtestület egyhangulag fogadta el K á t a i Pál János azt az indítványát, hogy a polgármesternek Petőfi emlékére tartott szép beszédjeért jegyzőkönyvi köszönetet szavazzanak, kibővítve S z e d e r János indítványával, mely szerint a beszéd kinyomattatván, a képviselők közt kiosztassák, egy példányban pedig az országos levéltárnak is megküldessék: hadd lássa a késő ivadék, hogy ünnepelte meg Szentes népe Petőfi emlékét, a lánglelkű költő halála 50 ik évfordulóján.

Még mindig a tárgysorozat előtt aztán

Varga Béni intézett kérdést a polgármesterhez az iránt, hogy történhetett meg, hogy a tanács Deutch Dávidnak iparengedélyt adott a központi takarékpénztár új épületében nyitható vendéglő-üzletre, holott ez az épület a ref. templomhoz közel van és egy új vendéglő rontaná a város imént nagy költséggel épült új vendéglőjét?

A választ e kérdésre Bugyi Antal tanácsjegyző adta meg abban, hogy az iparengedélyért való folyamodványt Kálmán Imre tanácsnok vitte sürgősen a tanácsülés elé, hol a tanács többsége, teljesen pártatlanul és a polgármester ellenében dacára is megadta az iparengedélyt azért, mert a megtagadásra semmi ok fent nem forgott. A tanács határozatának megfellebbezésére is a polgármester utasította a városi ügyészt.

A közgyűlés ezt helyeslően vette tudomásul.

Aztán jóváhagyták, az összes szavazatokkal, a zugi Sarkadi-féle ház megvétele tárgyában kötött szerződést és a gazd. szakosztály javaslatához képest, szintén egyhangulag határozták el, hogy a város nem reflektál Pollák Sándor vásárhelyi lakos ajánlatára és nem veszi meg a Pollák-féle házat.

Hogy a gazd. egyesület két kitűnőbb fajú bérmen biztosítást határozta el, a képviselőtestület meg a város terhére átvette e bérmenek ellátási költségét; ellenben egyhangulag napirendre tértek a polgármester azon indítványára fölött, hogy a hivatalos órák július és augusztus hónapokban reggel 7-től délután 1-ig tartassanak, valamint egyhangulag vették le a köztisztviselési szabályrendelet tervezetét is a napirendről azzal, hogy az sokszorosítottán, előbb a képviselők közt kiosztassák.

Majd a polgármesternek adtak meg a 6 h 30 perces szabadságot, és elutasították a csordásokat, fizetésjavításra irányuló kérésükkel.

Aztán több rendbeli zárszámadás elbírálása következett, aminél Lakos polgármester, a Cs. E.-ben megjelent vadakra hivatkozva, felszólította a képviselőket, hogy ime az alkalom, — tessék betekinteni a számadásokba és meggyőződni róla: rendben van-e a város szénéja?

A választ e felhívásra Káta Pal János adta meg. Annyi mindenféle ember ir már abba az újságba és a nyomdafesték olyan túrlemez, mondta, hogy ő már olyan formán van vele, akár csak a kofák beszédjével. Nem ér az semmit, nem is kell arra adni semmit.

A képviselők rábólintottak mind: „biz az úgy van.” Csak éppen az egy Varga Béni próbálkozott szerszenc mosdatni, de — magára maradt.

És a polgármester ki mondta, az egyhangú határozatot, melyszerint tehát Szentes városi képviselőtestülete a Cs. E.-ben megjelenő szövegszédre nem ad semmit.

És ezzel a méla akkorddal befejezték is nyert a közgyűlés.

Az olcsó közigazgatás.

Lapunk előző számban azt mutattuk ki, milyen semmis a „Csongrád megyei Ellenlélek” című újság az a vádja, mintha Szentes a városi előjáróság felelőssége és elszámolása kötelezettsége nélkül gazdálkodna a közvagyonban, — most rátérünk arra: lehetséges volna-e városi háztartásunkban, az el-

lenléki újság szerkesztője által annyi közigazgatási tudással részletezett személyzet azzal, tényleg a kimutatott 50000 frt megtakarítást elérni?

A cikkirő azon kezdi takarékosági teóriáját, hogy felesleges a 3 pénztár, mert ezek egyesíthetők és ily módon megtakarítható évi 2500 frt.

Hát igaz. A 3 pénztár kezelése egyesíthető, egyesítve is van több városban, de ezzel sem nálunk sem máshol nem értek el 2500 frt megtakarítást. Mert először is, ahol a pénztárak együtt kezeltek, mindenütt nagyobb a tisztviselők fizetése mint nálunk, másodsor pedig n a g y o b b a z e g y p é n z t á r személyzete, mint nálunk külön-külön 1—1 pénztáré.

Adni kellene az egyesített pénztárkezelésnél egy pénztárosnak legalább évi 1000—1200 frt, egy ellenőrnek 900—1100 frt, egy könyvelőnek legalább 1200 frt és egy pénztári tisztnek legalább 600 frt fizetést, ami együttvéve 4100 frt, míg ma a 3 pénztárnál fizetünk 4200 frtot, a remélhető megtakarítás tehát voltaképpen csak 100 frt, vagy ha a kedvezőbb esélyt, vagyis a kisebb tiszti fizetést vesszük számításba, akkor is csak 500 frt.

Ettől eltekintve azonban, a kezelés egyöntetűsége érdekében magunk is évek előtt hangoztattuk már, hogy a ma külön kezelt 3 pénztár együttkezelése kívánatos volna.

Másodsorban úgy vél a cikkirő 1000 frtot a költségvetésben megtakaríthatni, hogy fölöslegesnek mondja a közgyámi, levéltárnoki és nyilvántartói állások külön-külön ellátását, mert — úgy mond — e 3 hivatal teendőit jól elvethatja egy ember is.

Vajjon? Gondolkozott e „Cs. E.” felelős szerkesztője valaha, közigazgatási tisztviselő korában a fölött: mi a teendője a közgyámnak? Tudja-e hogy a közgyám olyan tisztviselő, akit hivatalos teendőjei sokszor — és soha tudni előre, mikor, mely időszakban, — napokra sőt hetekre vonnak el az irodájától s a külterületre is kiszorítanak és tudja-e, hogy ezzel eltereléstben meg a birtoknyilvántartónak, a levéltárosnak a hivatalos helyiségében van a l i a n d ó l e k ö t ö t t foglalkozása, mert soha nem tudja mikor keresik egy vagy más hivatalos dologban?

Úgy emléik nekünk; a cikkirő ennek vagy halvány tudatával sem volt, vagy itt is a rosszakarat sugalmazta irását, különben e 3 ellentétes munkakörű hivatalnok egy személy kezében való egyesítéséről nem írt volna ilyen zöldséget. Nem megtakarítás eszközlhető e hivataloknál, hanem ellenkezőleg, — tekintve mai nyomorúságos dotációjukat, — inkább arra számíthatunk, hogy — más irányú megtakarítások révén — a személyi kiadás emelkedni fog e címeknél.

Hogy az adópenztári tiszti állás, a pénztárak egyesítése esetén se szüntethető meg hanem azt, mint egyszerű pénztári tiszti állást kell fentartanunk: ezt már fentebb kimutattuk. Úgyde cikkirő felelős szerkesztő úgy véli, hogy a mai számtisztek és segéd számtisztek létszáma helyett is elég volna 4 számtiszt és így itt is megtakarítható volna 2000 frt.

A segéd számtiszti állások megszüntetése a statutummódosító bizottság ülésén is szóba került, de bizony arra a meggyőződésre kellett eljutni a saakközegektől nyert felvilágosítások után, hogy a kérdéses állások nem törölhetőek, bár mi magunk ma sem zárkózhatunk el a saját meggyőződésünk igazsága elől, — hogy tisztességes fizetés és ezzel járó fokozottabb munkakérv mellett, nem ugyan 4, de 5 számtiszt elvégezhetné a ma 10 ember által végzett munkát, de ez esetben aztán nem is 2000 frt, hanem csupán 1000 frtra volna a megtakarítás tétel.

Gazdasági tanácsnok se kellene a cikkirőnek, mert ő a mai tanácsokra haragszik. Hogy a városnak jelentékeny ingatlan birtoka, több jövedelmes javadalma van, s hogy e javadalmak számát az általános közevetvám-szedési jog kinyerése is növelni fogja és mindezek gondozása föltétlenül megkövetel egy egész embert, — mindez cikkirőnél nem jön számításba. Haragosa a tanácsoknak, tehát . . . el kell t u r u l n i a t a n á c s n o k i á l l á s t.

Ezelég cifra gondolat ment ugyan közdolgok pertraktálásánál, de ennél is eredetibb az, hogy az ellen e k i l a p s z e r k e s z t ő az államosítás, legalább a részleges államosítás hívének vallja magát és államosítani akarván az adókezelést, ezzel 10000 frt megtakarítást helyez kilátásba.

Hát nem egyszerűbb az egész vonalon való államosítás? Hiszen ha cikkirő számítása beüt, akkor ez utóbbival éppenséggel minden személyi kiadás terheltől elesik és ez esetben költségvetésünk s vele községi pótdóink 68328 frttal apadna, ami már mégis jelentősebb kis summa. De vajon igaz-e hogy ily módon a polgárság terhén volna könnyítve? — A vármegyék dotációját például az állampénztár fűdözi, de a hozzá való pénzt csak mi adjuk az állampénztárnak és így csak a polgárok terhe ez is és cikkirő felelős szerkesztő épp olyan jól tudja mint mi, hogy ugyan így lesz ez a közigazgatásnak akár egyöntetű egész, akár részleges államosításánál is. Ami több kiadás ezzel az államra hárul, azt a polgárokon veszi meg adófübbletben, mert másként nem tehet s ezenölből megmaradván a községi autonómia, megmarad bizony, ha nem is a mai mértékben, a községi pótdó is.

Nem is a terhek apasztásáért, de a közigazgatás egysége, javulása érdekében folyik a küzdelem az államosítás mellett.

A központi és árvászeki iktató és kiadóhivatalokat is egyesíteni akarná egy személy kezébe a szerkesztő. Az árvászekre nézve ezt a statutummódosító bizottság maga is javaslatba hozza, a h. árvászeki elnök ellenvéleménye dacára is. A központban azonban, hol a folyó év első felében 8591 iktatmány volt, egy évre tehát ma mintegy 17000 drb. esik, mely szám — az előző évek tanúsága szerint egyre növekvőben van, ez az egyesítés képtelenség volna, az itt mutatkozó megtakarítás tehát legfőleg 600 frt.

S most jön néhány vaszkosabb természetű abszurditás. A Cs. E. felelős szerkesztője ugyanis azt állítja, hogy ha Szentes önálló törvényhatósággá alakul, megtakarítható — a vármegyéhez ma fizetett évi 9311 frtot s hogy a helypénzjavadalomnál is megtakarítható évi 2645 frt egyszerűen azzal, hogy a javadalmat bérbe adják.

Hogy egy községnak a l a n t a s a b b szervezetből a g a s a b b szervezetűvé alakulása, tehát függetlenebbé és fejlettebbé, városiasabbá tétele nem több költséggel, de mintegy 10000 frt évi megtakarítással is jár: ez a világ 8 ik csudája és ha van cikkirőnek olyan varázsló szere, amivel ezt keresztülvinni képes, bizvást kérhet rá szabadalmat, — megérdemli, hogy megkapja. De azt hisszük: Szentes akkor se kér ebből a kétértékű varázslószorból, mert ezt a nóráit itt már réges rége énekeltek a népnek megunasig, a nélkül, hogy lépne ment volna.

De hát a helypénzjavadalom bérbeadása? Ez ám a valami! Mert úgy gondoljuk, a cikkirő úgy képzeli ezt el, hogy akad olyan agyalgyűlt bérő, a ki a városnak megfizeti évenként a ma nyersbevételekint mutatózó 13900 frtot és a d i c s ő s é g é r t, hogy Szentesnek piaci helypénzbérője lehet, magára veszi a kezeléssel járó 2645 frt évi terhet.

Hogy — ha nem így gondolja, mi módon vélné mégis a javasolt manipulációval évi 2645 frtot megtakaríthatni: ezt véges emberi elme bizony nem hisszük, képes legyen felfogni.

Amiket már most a világitó anyagokról, tűzfárol, kéménysepréstől és előfogatozsról mond a cikkirő, azok mind elenyésző vad-ságok az eddigi felhozottakhoz képest és cikkünk túlhosszúra nyulna, ha ezeket is sorra akarnánk — komolyságukra és megállhatóságukra — bíralat alá venni.

Nem, nem bocsátkozunk további részletekbe. Az eddigiekből azonban egész határozottsággal megállapíthatunk egyet.

Az nevezetesen, hogy a Cs. E. felelős szerkesztőjének nyomdokain folytatva a számcsoportosítást, minden nehézség nélkül ki tudnánk számítani azt is, hogy a községi közigazgatás voltaképpen nem is t e h e .

a polgárookra, hanem egy bérbe adható haszonhozó vállalat.

Csak boldog kerüljön, aki az ilyen vállalatot bérbe veszi.

Petőfi emlékezete.

Halhatatlan a lélek, hiszem,
De más világba nem megy át,
Csak itt lenn a földön marad,
A földön él és vándorol.
Többek közt én, emlékezem,
Tömbökben Cassius valék,
Hélvécziában Tell Vilmos,
Párisban Desmoullins Kamill...
Itt is leszek tán valami.

(Petőfi.)

(G. L.) Ha nagy szellemed a csillagok mérhetlen tavolából — halálod 50 éves fordulóján — alkétkintett házad szeretetét röge, arra az időt anyaföldre, mely iránt honszerelmedet szived vérevel pecsételt meg, ott a segésvári síkon — hol holtesteden száguldó paripák rohantak keresztül — egy ünneplő nemzetet láttál, mely az imádat szentségével rakta le kegyelme adóját emléked előtt, s al-zattal hajította meg térdét előtted, te üttök-poptt poéta, kinek dacos feje nem tudott, s nem tanult meghajolni soha, senki előtt.

S mit egy ihletteljes pillanatban látnoki szemmel előre jövendőtél

»Dicső neve költő fiadnak,

Anyám, soká, örökkön él. — — bejeljesült.

Az üstökös, mely kifürkészhetetlen útjában váratlanul megjelen az égen, tünényességével, fényének erejével, s rejtelmességével remegésbe ejti a föld parányi lakóit, s midőn végpusztulással fenyegető közelegetől újra elűnik, a szerelmétől teherbe esett föld, — az üstökös pályájának egy új fordulójára, — egy czredévre termékenyült meg újra; méhében megterem az érc, földje új termő erőt nyer, levegője megtisztul, s az üstökös az úrbén nem vész el, hanem széles pályáján folytatva rohan tova az idők végtelenjébe, hogy újra és újra meglátogassa, s megtermékenyítse a kimerült földet.

Ilyen üstökös volt Petőfi is nemzete egén, honszerelmeben és szabadságvágyban nagy szive egy nemzet tespedésben vesztelő véreit termékenyítette meg. Harci riadója, mely fenséges borzalmasságában a hatalmasokat és gyávákat egyaránt megremegtette, egy nemzetet állított fegyverbe. Csataalára egy hőssé vált nemzet támadott bős tusakba, hol harci bér a kozák golyó, halotti dal a haldoklók jajkiáltása, kardok csengése, az ágyúk iszonyú bömbölése volt, ravatal az aradi bitófa, s rajta halotti szemfedő a gyászba borult nemzeti lobogó.

De ebből a fenséges halálból kikelt azután a »Szabagság, Egyenlőség, Testvériség« világmegevaltó evangéliuma, mely egy új czredévre adott a nemzetnek erőt.

Ezért gyűlt egybe egy ünneplő nemzet mártírágódnak színhelyén, s miként egykor harci dalaid végigzúgtak a hazán, úgy most Kárpátoktól Adriáig, a magas Kriványtól az ősz Hargittáig, palotákban és kunyhókban mindenütt neved dicsőségét zengték, s az emlékezés ezer és ezer hozsannája, a magasba szállva egy hatalmas szózáttá egyesült, mely elvitte hozzád élted és halálod megdicsőítő bérét, egy nemzet igaz és osztatlan haláját.

Ha a lélek halhatatlan, s a földön élve, köztünk vándorol: te nagy szellem, ki Rómában Cassius voltál, Hélvécziában Tell Vilmos, Párisban Desmoullins Kamill, Magyarországon pedig Petőfi Sándor, a nagy megpróbáltatások idején, — mitől hazánkat Isten óvja — ha újra szükségünk lesz egy lángszavú dalnokra, ki szavának menydörgésével, a dal erejének varázsával, s példát adó honszerelmével — kell hogy nemzetünket újra a tettek mezejére vigye; — térj meg üstökös pályádon! . . .

Visszavárunk! . . .

Unnepet ült Szentés városa is a mult hó 30-án; hatóság, testületek, ifjúság vetélkedve működtek közre, hogy a nagy Petőfi emléknepét minél impozansabbá tegyék.

Az ünnepegek vezetését az arra leghivatottabb tényező — az ifjúság — vette kezébe. Az egyetemi ifjak »Szentési Köre« a vár-

megyeház nagytermében tartotta meg Petőfi-ünnepe. A hatalmas gyűléstermet zsúfolásig megtöltötték a meghívott testületek és a nagy közönség. Az ünneplő testületek között volt Szentés város képviselőtében, dr. Lakos Imre polgármester vezetése alatt az egész tisztikar. Ott volt a szentesi 3 jótékony nőegylet, az ipar-testület, a 48-as népkör, az iparos ifjak önképző-köre, a 48-as öreg honvédek; valamennyi küldöttség zászlóval. Azonkívül ott láttuk a termében és karzatán Szentés város közönségének nagy részét, ünnepi ruhában, áhítatos arccal.

Az ünnepelet Czóbor Ernő a kör elnöke nyitotta meg, ki a megjelent testületeket és a közönséget üdvözölve, röviden megemlékezett Petőfi nagy hatásáról. Utánna a kör jegyzője: Kovács László joggalaját tartotta meg remekül kidolgozott, nagy hatással előadott emlékbeszédjét. Beszelt Petőfiről, mint emberről, mint költőről, s mint szabadságharcosról, s az előadás szépségével párosult magvas beszéd, a hallgatóságra nagy hatással volt, mint igazolt a méltó elismerés, melylyel az előadót a hallgatóság honorálta. Mellette nagy hatást ért el Csérgő Károly, ki ez alkalomra írt »Talpra magyar« című ódáját szavalta el. Majd zenekíséret mellett Nagy Endre olvasott fel Petőfiről, mint dalnokról, egy szintén ez alkalomra írt értekezést. Mojzsisik Zoltán, mint költőről, Borbély Károly pedig mint emberről emlékeztek meg Petőfiről; valamennyien a közönség elismerése mellett. Végezetül Volffinger Antal is olvasott fel egy epizódot Petőfi életéből.

Este a gimnáziumi ifjúság tartotta meg a »Petőfi-szálló színháztermében, a Budapest-építendő Petőfi-ház javára rendezett koncertjét. Az ünnep fénypontját képezte a közönség előtt már ismert költő, a fiatal, szép tehetségű Purjes Lajos remek allegóriája, a »Petőfi ébredése« című prólog. A szép számban összegyűlt distingvált közönség igazi élvezettel hallgatta végig az ünnepi előadást, melyben a szerzőnkívül Kádár Lajos, Bösszörményi Jenő és Kanász Nagy József működtek közre, valamennyien igen ügyesen és dicséretre méltóan betöltve szerep-körüket. Elismerés illeti Bösszörményi Jenőt Ábrányi Emil »Mia hazae« című költeményének eiszaválásáért. Ez a kitűnő organumú, rutinos előadást, s elegáns megjelenésű fiatal ember, egy művésznök becsületére válló előadásban recitálta Ábrányi különben is remek költeményét. Igen sikerülten szavalta még Kádár Lajos, Petőfinék »Szeget-szeggel« című költeményét. Szavaltak még Szabó Jusztika és Vereb Róza kisasszonyok is, mindketten bőven kivéve részüket a jól megérdemelt tapokból.

Július 31-ére dr. Lakos Imre polgármester Szentés város képviselőtestületét és a nagy közönséget ünnepi diszgulésre hívta egybe, melynek lefolyásáról lapunk más helyén emlékezünk meg.

Igy ünnepelet meg Szentés város közönsége magához méltóan legnagyobb dalnokunk emléknepét, hogy egy szerény virágot a maga részéről is beletűzzön abba a koszorúba, melylyel a halás utódok az országosan megnyilatkozó kegyelet jeléül a költő halhatatlan emlékének adóztak.

Ujdonságok

Szentés, 1899. augusztus 3.

— Az alispán szabadságon. Csató Zsigmond dr. alispán a napokban pár heti szabadságra megy és ezt az időt a magas Tátrában, Csorbatón fogja, családjával együtt eltölteni.

— Versenytárgyalás a városnál. Szentés város képviselőtestületének mult évi egyik közgyűlési határozatából, több utcának mintegy 4330 f. mtr. hosszban való burkolásával fejleszteni fogják az útközvezés halozatát, amivel egyidőjűleg megtörténnek a szükséges lépések az általános kövezetvámszedési jog gyakorolhatóságának kinyerésére is. A jelzett útközvező munkára 100000 frt kölcsön felvételét határozta el a közgyűlés és a munka vállalatba adására most hirdet zárt ajánlati versenytárgyalást Lakos Imre dr. polgármester. A versenyben ajánlat tethető félkocakakó és aszfaltmakadám-burkolásra, mely előbbi idomított kőből homokalapra ágya-

zandó és a zárt ajánlatok f. hó 16-án déli 12 óráig nyújthatók be a polgármesteri hivatalnál, mely időn túl vagy táviratilag tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A zárt ajánlati versenytárgyalás közelebbi feltételeiről lapunk mai számának vonatkozó hirdetményéből nyerhetnek bővebb felvilágosítást az ez iránt érdeklődők.

— Nyugdíjazás, helyettesítés. A tisztántúli járás köztisztelőben álló és érdemében megőszült főszolgabírója, Vidovich Antal, vagy ahogy a népszerű öreg urat meggyeszte hívják, Tóni bácsi f. hó 1-ével lép a jól kiérdemelt nyugdíjba, hogy öregsége napjait békés csendben, nyugalomban töltsse el. Addig is, míg az így megüresedett főszolgabírói állás, melyre a pályázatot már meghirdették, az ősz meggyegyélesen választás útján rendszeresen betölthető volna, a főispán helyettesítésében Csató Zsigmond dr. alispán a mindszei főszolgabíróságra Tary István várm. tb. főjegyzőt helyettesítette, aki ez állást a mai nap folytán foglalja el.

— Sima Ferenc csődje. A szegedi klr. Törvényszék, Sima Ferenc jogi képviselőjének, Káldor Gyula dr. budapesti ügyvédnek beadott azon kérvényét, mely szerint csődvagyony hiányában a csődöt megszüntetni kérte, a f. hó 1-én tartott tanácsülésben Kecskeméthy bíró előadása alapján elutasította, mivel beigazolást nyert azon körülmény, hogy Simának még több oly vagyona van, melyeket eddig nem leltároztak, s a miknek pótlólagos leltározását és a csődöt meghez leendő csatolását már el is rendelték.

— Halalozás. Egy szép reménybel biztatott embereletet ottlotti ki a napokban a halál. Vrana Zsigmond, a főgimnáziumnak volt IV. osztályú tanulója halt meg élete 17-ik évében, aki pár év előtt az iskola tehetségés növendéke volt, mielőtt a gyilkos kór, mely most megölte, a tanulástól visszaszorította. A tehetségés fiú temetése tegnapi volt nagy gyászközönség részvételével.

— Csak azért is. A »Cs. E.« f. évi 18-ik száma »A polgármester legujabb stiklijee« cím alatt, eljásgató jámbor hívoinek milyen hajmeresztó módon gazdálkodik Lakos polgármester számadás nélkül a város vagyonával, mikor soron kívül, csütörtök napján a gazd. tanácsnok távollétét felhasználva sürgősen hív össze tanácsulést és azon kiterőszakolja, hogy a Neumann-féle telken épülő új házban vendéglői iparengedélyt adjanak, a város megrontására vendéglői joggyakorlásra. A legjámborabb hívő, Varga Béni, aki bizonyosan részt is kap a mennyeknek országából, fel is ült ennek a hazugságnak és a hétfői közgyűlésen megintrepallata ez ügyben a polgármestert, amire aztán azt a megnyugtató hivatalos felvilágosítást nyerte, hogy az iparengedélyre vonatkozó kérvény sürgős tárgyalását a szaktanácsnok kívánta a tanácsolt, hogy a polgármester ellene volt az iparengedély megadásának, de a tanács többsége leszavazta, hogy a gazd. tanácsnok jelen se volt e tanácsülésen és hogy a polgármester a tanácsi határozatnak a város érdekéből való megfőlébbezésére utasította az ügyész, ami meg is fog történni. — Hogy a gazd. tanácsnok betegség miatt távollétét felhasználva, hivta össze a polgármester ez ügyben a tanácsulést és erőszakolta ki a határozatot, ezt maga a »Cs. E.« mondja el a f. évi 18-ik számban, hogy még ebben is hazudott: ez kitűnik az interpellációra adott hivatalos válaszból. A »Cs. E.« azonban a csökönös természetű keresztes rendjébe tartozik, s most már a f. évi 19-ik számban »Egy fele bese« cím alatt csak azért is ragaszkodik hozzá, hogy — kár a polgármesternek komédiázni, mert a »Cs. E.« véleménye szerint ő nélküle és Novobáczky tanácsnok nélkül a tanács ezt a határozatot nem hozhatta meg. Jámbor hívők észlezték ki most már a betegség miatt távolléte hát Novobáczky tanácsnok attól a famózus

tanácsulástól, vagy tényleg lehetetlen volt-e ő nélküle ott olyan határozatot hozni; vagy is: mely esetben mondott igazat és melyikben hazudott a Cs. E.? És mondjátok meg azt is: miért utasította hát a polgármester mára tanácsulással és ügyész által hozott határozat hivatalos megfellebbezésére, ha lehetetlen volt nála nélkülül azt a határozatot meghozni? A polgármester észelése, vagy az, aki ezt a közleményt a Cs. E.-ben megírta? Feleljétek e kérdésre, de ne úgy, mint H o c k János, akire valamikor a Cs. E.-féle újságok esküdtek akkor is, mikor azt mondta: K ö n n y e b b h a z u n n y i, m i n t k a p á n n y i.

— A szegedi orsz. gazd. kiállítás csongrádmezei csoportja sikerének minél teljesebb biztosítása érdekében, a csongrádmezei gazd. egyesület kebelében alakult végrehajtó-bizottság f. hó 1-én tartott értekezlettel a gazd. egyesület helyiségében, C i c a t r i c i s Lajos dr. biz. elnök elnöklése mellett. A bizottság ez alkalommal a f. ügyeket intézte el és a kiállítási felülről díszítése, továbbá több bejelentés tárgyában határozott. C i c a t r i c i s Lajos dr. és B á n f a l v i Lajos a biz. részéről ma Szegedre utaznak, hogy a megyei csoport részére fentartott terület alkalmas voltólára a helyszínen meggyőződjenek. Vasárnap délelőtt 9 órákor a bizottság ismét ülést tart az egyesület helyiségében, aznap délután pedig M á t é f f y László titkár és B á n f a l v i Lajos utaznak Szegedre és Mindszentre, a házi-ipparral foglalkozókat a kiállításon való részvételre buzdítani.

— Elutasított kérelem. A polg. leányiskola kézimunka segédtanítója: P r á z n o v s z k y Erzsébet, 240 ft évi fizetésének a minimális 400 ft-ra való felemelést kérte a közoktatásiügyi minisztériumtól az okon, mert — mint kérvényében említi — Szentes város anyagi helyzete mellett az iskolafentartó közpénztárra terhes volna, részére onnan adni meg a fizetési minimumot. A közoktatásiügyi minisztérium pedig most, a vámegyéhez léérkezett határozatában azzal az indoklással utasítja el a nevezett tanító nő kérvényét, hogy törvény szerint csak az elemi népiskolai tanítók fizetését egészítheti ki tárcája terhére a 400 ft évi minimumra. Így aztán bekövetkezett az a visszás állapot, hogy nálunk egy polg. leányiskolai tanító nő évi fizetése kevesebb egy néptanító fizetés minimumánál, sőt kevesebb annál is, amit egy jóvalvaló öregebbes rendes körülmények közt keres. Ennek a szégyenletes állapotnak — úgy látszik — csak a polgári leányiskola államosításával lehet végét vetni, s bizony nagy érdemet szerez magának az az iskolázás, mely az államosítást — nőnevelésünk tökéletesítése érdekében is — működése programjába felveszi és azt végre is hajtja.

Színház.

Két estén láttuk eddig színtársulatunkat szerepelni. Az első előadás kedden volt, P e t ő f i emlékének szentelve s mint alkalmi előadásból — természetesen nem is vonhatjuk ki bírálatunkat a szereplők tehetségéről, mert domináló szerep alig van egy is a bemutatott »H a d a k ú t j a« című hazafias látványosságban. J ó k a i alkalmi költeménye pedig csak S i k i -nek, mint kiváló szavalo művészek bemutatására szolgálhatott.

A második estén, szerdán előadott »G é s á k« című operett tekinthető tehát voltaképpen csak a társulati operettszemélyzet bemutatkozásának, de erről az előadásról csak lapunk következő számban írunk.

Most, ez ünnepi előadásról csak annak a feljegyzésére szorítkozunk, hogy az, bár egyenlő 12 óráig, tehát csaknem éjfélig tartott, mindvégig lekötötte a közönség figyelmét, ami nemcsak az egyes szereplők jeles alakítása mellett bizonyít, de a kitűnő rendezésnek és a tetszetős szép díszeteknek is szól.

Az előadást jutalmazó lelkes éljenzés és taps arra enged következtetni, hogy színészek közül a közönség kedvencei lesznek a bemutatkozottak közül: T o r o s s y Katica, V. K e r e s z t é l y Flóra, C s i k i, L o m n i c z i, F e r e n c z i Friczi, L o m n i

c z i n é, V i r á g h á t i és D e r é k i. A taps és kihívás legalább, az első estén ezeknek szólt, kik mellett — a további előadások során bizonyosan még számos tagját — a jeles társulatnak — szereti meg közönségünk.

Laptalajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. M Á T É F F Y P E R E N C
Társ-szerkesztő: B Á N F A L V I L A J O S.

2433/1k. 899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rózen-cveig Sámuel végrehajthatónak Pálíók János végrehajtást szenvedett elleni 100 ft tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbíró területén lévő Mindszent község határában fekvő, a mindszenti, 4797. sz. tjkvben 2164. b. r. számú 8 hold korszorús dűlői ingatlanból Pálíók Jánost illető egyenlő részre és pedig a b, 1 és 2 alatt Pálíók Dóme János és neje Lantos Klára javára és a C, 3 alatt Pálíók Lajos javára bekebelezett holtiglani hasonlívzeti jogok fentartásával, — 231 ft 25 kbrban. A mindszenti 5063. sz. tjkvben A f 2164. a. 2. szám. alatt foglalt 4 hold korszorús dűlői tanyaföldből ugyanazt illető egyenlő részre és pedig a C. 1. 2. alatt Pálíók Dóme János és neje Lantos Klára javára, és a C. 3. alatt Pálíók Lajos javára bekebelezett holtiglani hasonlívzeti jogok fentartásával 115 ft 62 kbrban ezennel megállapított kikéltési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok, az 1899. évi aug. hó 23-ik napján d. e. 9 órákor Mindszent község székhelyében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltési árban alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 23 ft 53 krt késpzében, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi június hó 2. KATKICS, kir. albiró.

10.681.

Csongrád vármegye alispánjától.

alisp. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Csongrád vármegye törvényhatóságánál üresedésben levő s évi 1000. forint fizetéssel és 150 forint lakbér illetményvel javadalmazott szolgabírói állásra ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen tisztii állást elnyerni kívánják, hogy életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, és az 1883. évi I. törvénynek 3 §-ában körülírt képzettséget igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket 1899. évi augusztus hó 26-ik napjának délutáni 5. órájáig, Dr. Vadnay Andor főispán úr ő méltóságához nyújtsák be.

Szentesen, 1899. évi július hó 28. napján.

Dr. Csató Zsigmond,

3-2

alispán.

2516/1k. 899.

Árverési hird. kivonat.

A szentesi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Purjesz János végrehajthatónak, Kovács Viktor Takács Ferencné mindszenti lakos végrehajtást szenvedett elleni 10 ft 55 krt. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbíró területén lévő, Mindszent község határában fekvő, a mindszenti 704 számú tjkönyvben. A f 2095. hr. sz. alatt foglalt 11 hold 400 nszgöl korszorús dűlői tanyaföldből végrehajtást szenvedett illető egyharmad részre, és pedig a C. 4. 5. alatt Kovács Antal és neje Kovács Veron javára az ugyanazon ingatlan fele részére bekebelezett holtiglani hasonlívzeti jogok

fenntartása mellett 450 ftban ezennel megállapított kikéltési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1899. évi augusztus hó 28-ik napján d. e. 9 órákor Mindszent község székhelyében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltési árban alól is eladni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 45 forintot késpzében, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1899. évi június 5-én.

KATKICS kir. albiró.

2178. tk. 899.

Árverési hird. kivonat.

A szentesi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szentes város Árvaszéke végrehajthatónak Farkas Béla és társai végrehajtást szenvedettek elleni 450 ft tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a szentesi kir. járásbíró területén lévő Szentes városban fekvő, a szentesi 1377. sztkönyvben A. f. 2470. r. sz. alatt foglalt ház, udvar és kertből Farkas Bélát, Sándort és Emmát illető egyharmad részre 1341 ftban ezennel megállapított kikéltési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1899. évi aug. 14. napján d. e. 9 órákor ezen telekkönyvi hatóság épületében megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikéltési árban alól is eladni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 134 ft 10 krt késpzében, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1899. május 15.

KATKICS, kir. albiró.

Pályázati felhívás.

Szentes város közönsége által 138 kg. 898. sz. a. hozott határozatával Szentes városában 5 utcának mintegy 4330 folyó-méter hosszban való kiburkolását határozván el, ezen munkálatokra vonatkozó versenytárgyalásra a hazai vállalkozókat ezennel meghívom.

Az ajánlatok homok alpra rakandó idomított félkoczká, vagy pedig cement-beton alapon hazai természetű asphalt-macadamra tendők.

Az ezen munkálatra vonatkozó műszaki tervek, általános, részletes és pályázati feltételek Szentes város gazdasági hivatalában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Ajánlatok kellő bélyeggel ellátva, zárt borítékba bezárva, annak kijelentése mellett, hogy az ajánlatot tevő úgy a műszaki terveket, mint az ezen munkálatra vonatkozó összes feltételeket ismeri, azokat magára nézve kötelezőknek tartja, az ajánlati összeg 5 (öt) százalékát kitevő bánatpénzzel ellátva, — mely bánatpénz a vállalat elnyerése után az ajánlati összeg 10 (tiz) százalékára kiegészítendő, folyó évi augusztus hó 16-ik napjának déli 12 órájáig a polgármesteri hivatalhoz nyújthatók be.

Az ezen határidőn túl, vagy távirati úton tett, vagy pedig a feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Szentes, 1899. évi aug. hó 1-én.

Dr. Lakos Imre.
polgármester.